

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.III.546/2009/9.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év március hó 2. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A magánokirat-hamisítás vétsége miatt B.I. ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Tatabányai Városi Bíróság 9.B.764/2007/60. számú, illetőleg a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2.Bf.71/2009/6. számú ítéletét megváltoztatja: a terheltet 2 rendbeli magánokirat-hamisítás vétségének vádja alól felmenti és - a fennmaradó 3 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége miatt a fő- és mellékbüntetés kiszabását mellőzve - a terheltet megrovásban részesíti. Egyebekben az első- és másodfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartja. A terhelt által pénzbüntetés címén befizetett 75.000 (hetvenötezer) forint összeget és a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt a terheltnek visszatéríteni rendeli.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 4.150 (négyezer-egyszázötven) forint bünygyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Tatabányai Városi Bíróság a 2008. december hó 8. napján kelt 9.B.764/2007/60. számú, illetve a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 2009. április hó 7. napján jogerős 2.Bf.71/2009/6. számú ítéletével B.I.-t 5 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége miatt 300 napi tétel pénzbüntetésre és 2 évi jogászai foglalkozástól való eltiltásra ítélte azzal, hogy a pénzfőbüntetés napi tételének összege 300 forint, így a kiszabott 90.000 forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén napi tételenként kell egy-egy napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni.

A bíróság által megállapított tényállás a következő.

Az F. Szakszervezetet 1998. február 1. napján tíz magánszemély hozta létre, amelyet a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság az 1998. november hó 10. napján kelt és november 28. napján jogerős Pl.60038/1998/9. számú végzésével nyilvántartásba vett. Az alapszabály értelmében a szakszervezet elnökét a közgyűlés 5 évi időtartamra választja meg, így 1998. február 1. napjától kezdődően a már említett időtartamra H.R.-t választották meg. 2003. február 16. napján megtartott szakszervezeti közgyűlésen a megjelent személyek egyhangúan választották meg a szakszervezet új elnökének B.I.-t. Ezt követően a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség keresete alapján a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 2003. március hó 21. napján kelt és április 18. napján jogerős P.20086/2003/4. számú ítéletével megállapította, hogy az F. Szakszervezet megszűnt és elrendelte a társadalmi szervezetek nyilvántartásából való törlését. B.I. a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság végzését 2003. május 22. napján vette át és ekkor értesült arról, hogy az F. Szakszervezet a bíróság jogerős ítéletével megszűnt.

B.I. elnökké választását követően különböző okiratokat állított ki és jogi képviselőt látott el az alábbiak szerint.

1) B.I. 2003. március 15. napján valótlán tagnyilvántartási igazolást állított ki T.K. részére, amely szerint T.K. nyilvántartási száma 40/2003. és a tagdíjfizetés időpontja 2003. március 15. Ezt követően 2003. április 10. napján, mint az F. Szakszervezet elnöke egy jegyzőkönyvet vett fel, amely szerint T.K. meghatalmazza az F. Szakszervezetet, hogy őt az Oroszlányi Rendőrkapitányság előtt folyamatban lévő szabálysértési eljárásban képviselje. B.I. által kiállított tagnyilvántartási igazolás, illetve a jegyzőkönyv az Oroszlányi Rendőrkapitányságon 151/2002. számú szabálysértési ügyben felhasználásra került.

2) B.I., mint az F. Szakszervezet elnöke 2003. június hó 10. napján valótlán tagnyilvántartási igazolást állított ki A.G. részére, amelyben igazolta, hogy nevezett tagnyilvántartási száma 48/2003. és a tagdíjfizetés időpontja 2003. június 10. A.G.-nek a Tatabányai Városi Bíróság előtt 13.P.21884/2000. szám alatt házastársi

vagyonközösség megszüntetése iránti pere volt folyamatban, amelyben a terhelt által kiállított valótlan tartalmú tagnyilvántartási igazolás, valamint az A.G. nevében 2003. október hó 6-án kelt 1. számú előkészítő irat, 2004. január 8-án pedig az „előkészítő” irat elnevezésű beadvány felhasználásra került. B.I. ezen okiratokat mint az F. Szakszervezet elnöke készítette el, írta alá és nyújtotta be a Tatabányai Városi Bírósághoz.

3) B.I., mint az F. Szakszervezet elnöke 2003. február hó 17. napján K.J. részére valótlan tagnyilvántartási igazolást állított ki, amely szerint nevezett tagnyilvántartási száma 34/2003. és a tagdíjfizetés időpontja 2003. február 17. napja. B.I., mint az F. Szakszervezet elnöke 2003. március hó 5. napján egy jegyzőkönyvet vett fel, amelyben K.J. meghatalmazza, hogy a V. Rt. munkáltató, illetve a Tatabányai Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban lévő munkaügyi vitában képviselje. 2003. március 5. napján a V. Rt.-nél megtartott egyeztetésen B.I., mint az F. Szakszervezet elnöke vett részt és itt benyújtotta a valótlan tartalmú tagnyilvántartási igazolást, illetve meghatalmazást és az egyeztetésről készült jegyzőkönyvet is mint az F. Szakszervezet elnöke írta alá.

4) B.I. ugyancsak mint az F. Szakszervezet elnöke V.L. részére 2003. április 1. napján valótlan tagnyilvántartási igazolást állított ki, amely szerint nevezett nyilvántartási száma 51/2003. és a tagdíjfizetés időpontja 2003. április 1. A terhelt 2003. április hó 11. napján, mint az F. Szakszervezet elnöke egy jegyzőkönyvet is felvett, amely szerint V.L. meghatalmazza, mint az F. Szakszervezet elnökét, hogy a Tatabányai Városi Bíróság előtt folyamatban lévő szabálysértési ügyben képviselje. V.L.-lel szemben az Oroszlányi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága 413/2003. szám alatt szabálysértési eljárást folytatott le, majd a terhelt 2003. szeptember 11. napján, mint az F. Szakszervezet elnöke a határozat ellen kifogást nyújtott be a valótlan tartalmú tagnyilvántartási igazolás és meghatalmazás alapján, amelynek következtében ezek az iratok a Tatabányai Városi Bíróságon 27.Sz.1170/2003/2. szám alatt kerültek iktatásra.

5) B.I. terhelt, mint az F. Szakszervezet elnöke 2003. március 15. napján valótlan tagnyilvántartási igazolást állított ki K.L.-né részére, amely szerint tagnyilvántartási száma 38/2003. és a tagdíjfizetés időpontja 2003. március 15. B.I. terhelt a Fővárosi Bíróság előtt a 19.M.4100/2007. szám alatt folyamatban lévő munkaügyi perben, mint az F. Szakszervezet elnöke látta el K.L.-né képviselőjét, majd 2003. április 4. napján becsatolta a valótlan tartalmú tagnyilvántartási igazolást, illetve a meghatalmazást. 2003. július 10. napján előkészítő irat elnevezésű okiratot, illetőleg szakértői véleményre észrevétel című beadványt nyújtott be a Fővárosi Munkaügyi Bíróságra.

A jogerős ítéletek ellen B.I. terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelyben sérelmezi, hogy az ügyben eljáró bíróságok a büntető anyagi jogszabályok megsértésével állapították meg bűnösségét és ezért kéri valamennyi bűncselekmény miatt emelt vád alóli felmentését.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1793/2009. számú átiratában - a felülvizsgálati indítványt részben alaposnak tartva - indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság B.I.-t az elsőfokú ítélet 1) és 3) pontjában írt magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól büntethetőséget kizáró okból - tévedés címén - mentse fel, mivel álláspontja szerint a terhelt büntetőjogi felelőssége kizárólag a 2003. május 22. után elkövetett bűncselekményekben állapítható meg.

A felülvizsgálati indítvány részben, és a Legfőbb Ügyészség észrevétele - részben eltérő indokok alapján - alapos.

A Btk. 276.§-a szerint a magánokirat-hamisítás vétségét az követi el, aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot használ. Az elkövetési magatartás tehát nem a valótlan tartalmú magánokirat készítése, hanem annak felhasználása.

A felülvizsgálat során irányadó tényállás szerint a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2003. április 18-án jogerős határozatával szüntette meg az F. Szakszervezetet, amelyről B.I. bizonyítottnak 2003. május 22-én értesült.

Ennek megfelelően a tényállás 1) pontjában írtak szerint a 2003. március 15-én kiállított tagnyilvántartási igazolás és a 2003. április hó 10. napján kelt jegyzőkönyv felhasználására 2003. április 18. napján, a szakszervezet jogerős megszüntetése előtt került sor. Ekkor a terhelt még a szakszervezet elnöke volt, így az általa elkészített iratok tartalmilag és formailag egyaránt valósak voltak.

A 2003. május 19-én kelt megbízás már a jogerős megszüntetés után, de még annak ismerete előtt készült és vélhetően a felhasználásra is még a jogerős megszüntető határozat megismerését megelőzően került sor. Ez utóbbi esetben a terhelt a valótlan tartalmú magánokirat felhasználásakor már nem volt az F. Szakszervezet elnöke, de erről a tényről még nem volt tudomása.

A tényállás 3) pontjában írtak szerint a K.J. részére kiállított okiratok felhasználása 2003. év március hó 5. napján történt meg, amikor az F. Szakszervezetet a bíróság még nem szüntette meg, így a terhelt ekkor elnöki minőségében jogszerűen járt el és valós

okiratokat csatolt be a V. Rt.-nél tartott munkajogi egyeztető tárgyaláson.

Azokban az esetekben tehát, amikor a terhelt az általa készített magánokiratokat az F. Szakszervezet jogerős megszüntetése előtt használta fel, mint a szakszervezet elnöke, bűncselekményt nem valósított meg.

Ugyanakkor viszont a bíróság 2003. április 18-án jogerős határozatával az F. Szakszervezetet megszüntette és a társadalmi szervezetek nyilvántartásából törölte, amely tényről 2003. május 22. napjáig B.I.-nek nem volt tudomása. Ekként a terhelt a saját elnöki pozícióját illetően a 2003. április 18-a és 2003. május 22-e között eltelt időszakban tévedésben volt.

A Btk. 27.§ (1) bekezdése szerint nem büntethető az elkövető olyan tény miatt, amelyről az elkövetéskor nem tudott.

Ennek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság B.I.-t a tényállás 1) és 3) pontjában írt - egyébként a tényállás 1) pontjában írt cselekmény kapcsán a Btk. 12.§ (2) bekezdésére figyelemmel folytatólagosan elkövetett - magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól részben bűncselekmény hiányában, részben büntethetőséget kizáró okból (Be. 6.§-a (3) bekezdésének a) és c) pontja) a Be. 331.§ (1) bekezdése alapján felmentette.

A tényállás 2), 4) és 5) pontjában írt esetekben B.I. terhelt a 2003. május 22-én kézhez vett bírósági határozatból tisztában volt azzal, hogy az F. Szakszervezet megszűnt és törölték. Az ezt követően készített és felhasznált okiratok általa is tudottan valótlanul tartalmazták elnöki tisztségét, ennek ellenére a vonatkozó okiratokat a folyamatban lévő hatósági ügyekben felhasználta, így felmentésére ezekben az esetekben nem kerülhet sor.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 423.§ (5) bekezdésében megfogalmazott felülvizsgálati körben eljárva nem észlelt olyan eljárásjogi szabálysértést sem, amely a Be. 373.§ (1) bekezdés I/b. és c), illetve a II-IV. pontjaiban írt abszolút hatályon kívül helyezést eredményezett volna.

Figyelemmel a bűnösségi kör szűkülésére, a Legfelsőbb Bíróság úgy ítélte meg, hogy az elkövetés indítékára, a bűnösség fokára és a rendkívül hosszú, a terheltnek fel nem róható időmúlásra figyelemmel büntetés kiszabása szükségtelen, ezért a Be. 427.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a kiszabott fő- és mellékbüntetést mellőzve B.I. terheltet a Btk. 71.§ (1) és (2) bekezdésének alkalmazásával megrovásban részesítette.

Megjegyzí a Legfelsőbb Bíróság, hogy az alapügyben eljáró bíróságok egyébként tévesen alkalmazták a Btk. 56.§-ában szabályozott foglalkozástól eltíltás mellékbüntetést, ugyanis a terhelt nem töltött be szakképzettséget igénylő foglalkozást, így ennek szabályainak megsértésével, vagy a foglalkozásának felhasználásával nem követhette el a terhére megállapított magánokirat-hamisítás vétségét.

Figyelemmel azonban arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság a terhelttel szemben intézkedésként megrovást alkalmazott, a mellékbüntetés mellőzése nem igényelt önálló rendelkezést.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat egyéb rendelkezéseit a Be. 426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

B.I. terhelt által befizetett pénzbüntetés visszatérítéséről a Be. 585.§ (1) bekezdése szerint, míg a bűnügyi költségről a Be. 429.§ (1) bekezdésének megfelelően rendelkezett a Legfelsőbb Bíróság.

A fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§-ának (4) bekezdésén, illetve a 416.§ (4) bekezdésének b) pontján, továbbá a 418.§-a (3) bekezdésén és a 421.§-ának (2)-(3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2010. március 2.

Dr. AkácZ József s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Demeter Ferencné s.k. bíró.

A kiadmány hitelél:

írnok
MV